

ఆ క ర్ష

ఆ కాలేజీలోకల్లా రేణుకది గొప్ప అందం. ఆమెను చూడని కళ్ళు కళ్ళు కావనీ, ఆమె నడచిన తోవలో నడవని కళ్ళు కళ్ళు కావనీ, ఆమె పీల్చి వదలిన గాలివల్లనే ఇన్ని పరిమళాలు గాలికి ఉండటం సంభవించిందనీ, మిగతా విద్యార్థులు మనఃపూర్వకంగా నమ్మారు. ఇంతేకాదు. సృష్టిలో అందవికారులుండటానికి కారణ మేమిటోనని బుర్ర బ్రద్దలు కొట్టుకునేవాళ్ళకు, ఆమెను చూడంగానే సమస్య ఇట్టే తేలిపోయింది. భగవంతుడు తన సౌందర్య తృప్తినంతా ఆమెలో నిక్షిప్తీకరించటంవల్ల మిగతావారిని, అందంగా చేదామన్నా వీలులేకుండాపోయిందట. ఈ సంవత్సరం ఆంధ్ర దేశంలోకల్లా తక్కువమంది విద్యార్థులు పాసయింది ఈకాలేజీయే కావటానికి కారణం, రేణుకను చూస్తూ, విద్యార్థులు పాఠములు వినకపోవటమేనని తేలింది. మానవజన్మ ఎత్తటం నిరర్థకమని విలపించే యువకులు కొంతమంది, ఆమెనుచూడగానే, దృక్పథం మార్చుకున్నారు. తమ కళ్ళు, ఈనాడు ఈమెను చూడటంవల్ల సార్థకమయినాయిగాని, లేకపోతే అవి వొట్టి గాజు కుప్పెలేననికూడా కొందరు నమ్మారు.

అయితే ఒక్క కళ్ళు మాత్రమే సార్థకం కావటం వాళ్ళకు అసలు తృప్తిగావుంది. చూడటంవల్ల కళ్ళు, ఆమె గదిలోకి నడవటంవల్ల కళ్ళు, ఆమెను తాకుటవల్ల వొళ్ళు, మానవజన్మ—అందులో పురుషజన్మ ఎత్తినందుకు కృతార్థత పొందాలని చాలామంది అనుకున్నారు, అనుకొంటు

న్నారు. ఆమె అందం పెట్టే కలవరంవల విద్యార్థులు చెడిపోతున్నారని తెలిసికూడా లెక్కరదు ఆమెను "ఒద్దు" అనలేకపోవటానికి కారణం, ఆమెవల తమర కంకూడా కలవరపడి, ఇంటిదగ్గర ముందుగదుల్లో అణగారిన భార్యలు, ఏనాడు అట్లాంటికలవరం, తమలో కలిగించరు గనక అటువంటి "పాపపు కలవరం" ఎంతో హాయిని, ఔన్నత్యాన్ని జన్మకు కలిగించి, ఏనాడూ ఇటువంటి మధుర వేదనను ఎరగకపోవటంవలనేనని తేలిపోయింది.

ఒకనాడు తెలుగు లెక్కరదుగారు ఏదో ప్రబంధాన్ని గురించి చెబుతూ మధ్యలో "రాధికా సాంత్వనం" లంకించుకుని "ఎటు తాళనున్నవో ఈ తన్విలేదొడల్ చాణూరహారు మారుసాధనలకు?" అనే పద్యం ఆమెవేపుచూస్తూ, తనే కృష్ణుడెనటు భావించుకుని పీరియడ్ మొత్తం గడిపేశాడు.

రేణుక ఆ కాలేజీకి గొప్ప వరమయింది. ఆమె రాని తోజు ఆ కాలేజీ అందమే ఉండదు. విద్యార్థులకు ఏమీ తోచదు. లెక్కరదు పాఠాలు చెప్పటం ఏదో కలవరింతగా ఉంటుంది. పురుషలోకం ఈవిధంగా ఆమెకు దానోహం కాగా, మిగతా స్త్రీ విద్యార్థినులు ఆమెకు శత్రువులయినారు. ఆమె ముందు తమను గుర్తించేవార్లే లేక, వాళ్లు మానసికంగా, దైహికంగా చాలా బాధలు పడుతున్నారు. ఏ పురుష విద్యార్థి తమవేపు చూడడు, పలకరించడు, నవ్వుడు తాము కావాలని. ఎంత రాచుకుపోయినా వాళ్లు తొలగిపోతున్నారు. ఒకనాడు, అందరిదృష్టి తమవైపు తిప్పుకోవాలని తతిమ్మా విద్యార్థినులందరూ, చాలా నాజూకుగా

తయారై వచ్చారు. బజారు మనుషులు వాళ్ల అందం చూడటంతప్ప, కాలేజీకి సంబంధించిన వాళ్ల వరూ వీళ్ల వేపు, మొఖమైనా తిప్పలేదు. ఆ అవమానం భరించటం ఎంతో దుర్భరంగా ఉంది వాళ్లకు.

రేణుకకు యీ సంగతి తెలుసు. తన అందానికి ఎంతో గర్వపడేది. అంతా తన వేపు చూస్తున్నప్పటికీ తను ఎవరి వేపు చూడదు. ఒక్కరోజున కూడా ఆమె టాయిలెట్ కాకుండా స్కూలుకు రాదు. ఆమెకు డబ్బుకూడా ఉంది. అటాగని ఏ కారుమీదనో, జక్కామీదనో రాదు. ఆ విధంగా వచ్చినందువల్ల తనను చూడటం అందరికీ నాధ్యం కాదు. తన ఆరాధకుల సంఖ్య తరగకపోవచ్చు గానీ, పెరగదు. ఇది ఏమాత్రం రేణుకకు ఇష్టంలేదు. తనను చూచి వెర్రులెత్తే జనం, రోజు రోజుకూ ఆమెకు పెరగాలి.

ఇదివరకు ఎక్కడో గదిలో ఉండేది. హోటల్ నుంచి క్యారియర్ భోజనం. ఆ వీధికి విద్యార్థుల రాకపోకలు ఎక్కువయినందువల్ల, వాళ్ల కులలు, కేకలు భరించలేక హాస్టలులోకి బస మార్చుకుంది. ఆ హాస్టలు కేవలం ఆడపిల్లలకు ప్రత్యేకం. ఆమె అసలు ఎవ్వరి వేపు చూడదు. ఒక వేళ చూసిందో, వాడు ఆ రోజున మిగతా స్నేహితుల ఖర్చులన్నీ భరించాలని, వాళ్లలో వాళ్లే నియమం ఏర్పరుచుకున్నారు—అంత అదృష్టం పట్టినందుకు వాడికి. ఆమె రోజు రోజూ కొత్తకొత్తవిధంగా అలంకరించుకుని వస్తుంది. ఆమె అలంకారం చూస్తే కేవలం యువకుల్ని ఈవిధంగా పురికొల్పి బాధించటమే ఆమె కానందమేమో ననిపిస్తుంది.

ఆమెకు తెలుసు, తనను గురించి ఎవరెవరు ఎటువంటి పాటలు పడేదీను. ఆమెకు కూడా వాళ్ల ఉత్సాహాన్ని బొత్తిగా పొడుచెయ్యి బుద్ధిగాక అప్పుడప్పుడు నవ్వుతుంది. రాచుకుంటూ పోతుంది. ఎవరో ఏదో కావాలన్నట్లు కాసేపు అపేక్షగా చూసి, చప్పున తలవంచుకుని చకచకా నడుస్తుంది. కొంతదూరంపోయి, మళ్లా వెనక్కు చూసి ఆగి, తిరిగి వెడుతుంది. ఇక వారంరోజులవరకూ ఆ దౌర్భాగ్యుని పాటలు వరనాతీతం. చీకట్లో వానలో, మంచులో సిగరెట్లుకాలుస్తూ ప్రతి చిన్న చప్పుడుకూ, ఆమెమోసని ఉలిక్కిపడుతూ హాస్టలు చుట్టూ పడిగాపులుకాయటం తప్పదు.

ఈవిధంగా రేణుక ఆ కాలేజీ సామాజ్యాన్ని సౌందర్యపరంగా ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యంగా పరిపాలిస్తున్నది. అయితే ఆమె పాలనలోకి రానివాడు, ఆమెవేపే చూడనివాడు, ఆమెనుగురించి ఏక్షణమూ తలవనివాడు, కనీసం తలచనట్లు కనిపించేవాడు. ఒకడున్నాడని రేణుక కొంత కాలానికిగాని కనిపెట్టలేకపోయింది. అది తెలుసుకున్నాడు, ఆమె పొందినబాధ చెప్పటానికి వీలుపడనిది. ఇంతకాలమూ, తను యే అడ్డమూ లేకుండా, మొత్తం కాలేజీని తనవెంట, పాదచిహ్నాలవెంట, చూపులవెంట, నల్లజుట్టు నొక్కులవెంట తిప్పుకోగలిగింది. కాని, వోడిపోయింది. పురుష లోకమంతా తన నవ్వుకోసం కంటి చివరచూపుకోసం, చిన్ని పెదిమల కదలిక కోసం కలలుగని, తపస్సులు చేస్తుంటే, వీడు—ఈ గోపాలం, తనంటే లక్ష్యమే లేనట్లు,

ఏదో మామూలు వస్తువయినట్లు భావించటం ఎంత అవమానం!

తెల్లవారి చూసింది అతన్ని—తన సౌందర్య విముఖుణ్ణి. తన క్లాసే! మనిషి మంచివాడే. బీదతనంగా ఉంటాడు. పుస్తకం చాటు చేసుకుని చాలాసేపు అతన్ని చూసింది. గోపాలం కూడా ఒకటి రెండుసార్లు ఆమె వేపు చూసి, ముఖం తప్పించాడు. ఆమె అటువేపు చూస్తున్నప్పుడు, ఆ చూపులు గోపాలానివని ఎవ్వరూ అనుకోలేదు. గోపాలం ప్రక్కనే ఉన్న యింకో ఎర్ర, బొద్దు, సిల్కుగుడ్డల యువకుణ్ణును కున్నారు. ఆ రోజు ఆ క్లాసు మొత్తం సాదరుఖర్చు ఆ దౌర్భాగ్యుడు భరించుకోవలసివచ్చింది.

ఆ రోజు మొదలు ఆమె వీలయిన ప్రతిసారీ, గోపాలాన్ని చూడసాగింది. కాని అతను చూడడు. పోనీ భయం పల్లనేమోనని సరిపెట్టుకోవాలనుకుందిగాని, అతనికంటే అధమాధములు కూడా ఆమెపట్ల అమిత ధైర్యాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నప్పుడు, కేవలం అతనొక్కడే భయపడటం దేనికి? పోనీ అంత తెగింపుగా తనవేపు చూడకపోతే మానె, కనీసం తను చూచినందుకు ఏదోవిధంగా కృతజ్ఞత చూపవచ్చు గదా. అది కూడా గోపాలం చెయ్యడేం? అతని నుండి ఏ విధమయిన రెస్పాన్సు రాకపోవటం ఆమెకు అవమానంగా ఉంది. ఇంత మందిని తనవెంట తిప్పనేర్చిన ఆమెకు, తనో గొప్ప ప్రాబ్లం అయ్యాడు.

ఇంకోసారి రేణుక అతన్ని రాచుకుని పోయింది. కొంతదూరం వెళ్ళి, ఫలితం కోసం వెనక్కు తిరిగి చూసింది.

గోపాలం మామూలుగా తలొంచుకుని వస్తున్నాడు. చివరికి తలెత్తి ఆమెను చూడనయినా లేదు. వెనుక విద్యార్థులు మాత్రం గుస గుసలుపడి, అతన్ని చుట్టుముట్టి అభినందించటం చూసి, ఆమె కోపంగా, చరచరా హాష్టలు కేసి నడవసాగింది.

ఆ వేళ ఆమె మనస్సు చికాకుగా వుంది. ఏ మాత్రమూ చెలింపక, కొండశిఖరంవలె, గంభీరంగా చరించే అతని ప్రవర్తన, ఆమెలో ద్వేషాన్ని రగుల్కొల్పుతోంది. ఒక వేళ అతను జడుడేమో? సౌందర్యాంధుడేమో? అందాన్ని అనుభవంలోకి తీసుకోగల సౌకుమార్యతను అతను కోల్పోయాడేమో! రేణుకకు నవ్వొచ్చింది. ఇదే నిజమయితే యింతకంటే పరిహాసాస్పదమయిన విషయం ఏముంది వేరే? అటువంటి శిలకోసమా తను ఆందోళన పడటం? ప్రాణి ఏ సెక్సుకయినా రెస్పాన్సు యివ్వగలుగుతుంది. నిర్జీవాలు ఏమిస్తాయి? ఆమెదృష్టిలో గోపాలం నిర్జీవి. పాషాణం. జడుడు. సౌందర్యాంధుడు. ఇంక ఆమె అతన్ని తన గిరిలోకి తీసుకునే ప్రయత్నం విరమించింది, అతన్ని స్త్రీ సౌందర్య విముఖుణ్ణిగా తలచి.

కానీ కాదు. ఆమె తప్పుగా ఊహించింది. ఇంకోనాడు ఆమె ఏవో గుస గుసలకు అటు చూడవలసివచ్చింది. గోపాలం ఆ సన్నపిల్లతో, నవ్వుతూ మెల్లగా మాట్లాడుతున్నాడు. తన వేపు అతను, అంత సంతోషమయిన ముఖంతోనూ తిరగాలని, ఆమె చిన్న దగ్గు దగ్గింది. కావాలని పుస్తకాలు, పెద్ద చప్పుడుతో క్రిందకు మార్చింది. అతను

ఒక క్షణం ఇటు తిరిగి, ముఖం చిట్లించి, చప్పున నవ్వుతూ, మళ్ళీ సరోజినివేపు మళ్ళాడు. అప్పటి కింకా లెక్కరర్ కాసుకు రాలేదు. ఆమెకు నడివీధిలో గుడ్డలు లేకుండా నిలబెట్టినట్లయింది. పాఠాలు ఏమి జరిగినయ్యో ఆమెకు తెలీదు. అవసరం కూడా లేదేమో! అతను యింత...చూడక—ఆ సరోజినివేపు చూడటం...ఇదే మరొకరయితే, తన దయా లేశంకోసం ప్రాకులాడేవాడయితే, ఆమెకు ఏ బాధం ఉండకపోను. ఎదుటి పిల్లతో, పరిచయానికి ప్రయత్నిస్తున్నది. గొప్ప అందమయిన తనను తిరస్కరించిన, శత్రువు-తనకంటే ఎందులోనూ, అధికంగాని సరోజినితో.

కాసు ఆయిపోయింది. విద్యార్థులంతా బెట ఆమె రాకకోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. కొంతసేపటికిగానీ, ఆమెకు కాలేజీ వదిలిన జ్ఞాపకం తట్టలేదు. పుస్తకాలు తీసుకుని, చక చకా క్రిందికి వచ్చింది. కొంతమంది గేటుదగ్గర ఎదురు చూస్తున్నారు ఆమెకోసం. ఆమెకళ్ళు ఆ గుంపులో ఎవరినో వెదుకుతున్నయ్. అట్లా రేణుక అందరి ముఖాల్లోకీ చూస్తుంటే, గొప్ప సంతోషం వేసింది అందరకూ. ఈ రోజు ఎవడు అదృష్టవంతుడో? ఎవణ్ణి పలకరిస్తుందో? ఆమె ఎవ్వరినీ పిలవలేదు. ఒక్కసారి ఆమె ముఖం, ఎరుపు చిగురించింది. అంత దూరంలో, ఈ గొడవేమీ తెలియనట్లు, జంటగా, దగ్గరిగా, కులాసాగా పోతున్న సరోజినిని, గోపాలాన్ని చూడగానే, పెద్ద పరాభవం పొందినదానిలాగా, తలొంచుకుని చక చకా హాస్టలువేపు వెళ్ళింది.

కొద్ది రోజులనుండి ఆమెముఖం కాంతివిహీనంగా ఉండటం చాలామంది విద్యార్థులకు గొప్ప ఆందోళనకారణమయింది. వాళ్ళల్లో వాళ్ళు మధనపడ్డారు. చర్చలు జరిపారు. ఆఖరుకు ఒకాయన లేచి, ఒక కమిటీని ఎన్నుకోవాలనీ, ఆ కమిటీ ఆమె విచారకారణాన్ని కనుక్కుని తెలియజేస్తుందనీ, మిగతావాళ్ళు ఆ కారణాలను నిర్మూలించి, ఆమెముఖంమీదా ప్రకారం తిరిగి సంతోషంగా ఉండేట్లు చేయవచ్చనీ అన్నాడు. అన్నికలు పెడితే పెద్ద గొడవ జరిగి చేతులు కలిసి, కొద్ది గాయాలు తగిలేదాకా వచ్చింది. ఎవడికి వాడే, ఆ కమిటీలో మెంబరు కావాలని పట్టుపట్టటంనల్ల, కాసేపటికి అందరూ మెంబర్లే అయి, మామూలువాళ్ళు అసలే లేకుండాపోయినారు. ఇన్ని వందలుమంది సభ్యులుగల ఆ కమిటీ యావత్తు ఆమెదగ్గిరికి వెళ్ళటం అన్నివిధాలా ప్రమాదంగా తోచటంవల్ల, ఆ ప్రయత్నం అయిష్టంగానే నిరమించుకోవాలిసాచ్చింది. ఆ కమిటీలో లెక్కరద్దు, విద్యార్థినులు, అరడజను, స్టూడెంట్లు తప్ప, మిగతావాళ్ళంతా ఉన్నారు. పురుషులీవిధంగా ఆమెను గురించి విచారిస్తుంటే, స్త్రీలు ప్రంతోషించసాగారు. ఈ అవకాశంలోనన్నా కొందరు విద్యార్థులు తమవేపు చూడకపోతారా? చూసి... పోతారా అని ఆశించారు. పురుషులూ చూడకపోతారా? చూసి... పోతారా పాపం రేణుకకు కూడా అట్లాగే ఉన్నది. ఆమెకు ఇంత కాలంనుండి ఉన్న నమ్మకం దెబ్బతిన్నది. ఒక్కసారి ఆ కోవలయ తనతో మాట్లాడితే, చూస్తే దగ్గిరిగా పోతే చాలు. పోకపోతే తనకొచ్చిన నష్టమేమిటనే ప్రశ్నకు ఆమె సమాధానం పోకపోతే తనకొచ్చిన నష్టమేమిటనే ప్రశ్నకు ఆమె సమాధానం

భానం చెప్పలేదు. ఇంకో సందర్భంలో అయినట్లయితే ఆమె
 ఇంతగా బాధపడేది కాదేమో! ఆ సరోజిని తనకంటే, ఏ
 ఒక్క దాంట్లోనైనా అధికురాలై ఉన్నట్లయితే — అతను అందు
 కోసం, ఆ సరోజినిని “తా” చేస్తున్నాడని, తను సరిపెట్టుకో
 గలిగి ఉండేది. సరోజిని అన్నిటా తనకంటే తక్కువ తరగతికి
 చెందింది. తను తెల్లగా, ఆంగ్లో యిండియన్ కుమార్తె ఉంటుంది.
 కళ్ళు చెవలను తాకాలని విశాలంగా ఎదిగాయి. నల్ల చిక్క
 గట్టి వెంట్రుకలు, పసిపిల్లల చిటికెనవ్రేళ్ళంత చిన్న పెద్ద
 మలు, అద్దంలో చూసుకొంటుంటే తనమీద తనకే గొప్ప
 ఆవేశం కలుగుతుంది. అద్దంలోని ప్రతిబింబాన్ని తనే ముద్దు
 చేసి, అదో... ఆ సరోజిని చామనచాయ, వీపుసగం జడ,
 పాతగుడ్డలు. తన ఖరీదు జరీచీ రెలముందు, సిల్కు మెకుపుల
 గుడ్డలముందు దాని వాయిత్ చీరెలు, నూలు పూల చీరెలు
 వంగొప్ప? అయితే ఆమెను గోపాలం “ఇచ్చి” చేయ్యట
 మేమిటి? పోనీ అతను తనతో పలకవద్దు - దానితోనే తను
 చూస్తుండగా, అంత చనువుగా ఉండకపోతే చాలుననుకుంది.
 ఆ సరినాదు కూడా వాళ్ళు దాటిపోయారు. మొన్న సినిమా
 రెండో ఆటకు వెళ్ళింది. తనముందుగా వాళ్ళిద్దరూ, భుజాల
 మీద చేతులు వేసుకుని ఉన్నారు. ఆమె రక్తం చివ్వున
 ఎగసిపడింది. చిరు చెమటపోసింది. తల బరువుగా తిరుగుతున్న
 ట్లయింది. ఇంక వాళ్ళిద్దరు, అట్లా భుజాలమీద చేతులు వేసు
 కుని ఉండటం భరించలేక, గదికి వచ్చేసింది. ఇంకోసారి, ఇంత
 మంది ఏమన్నా అనుకుంటారేమోనని భయంకూడాలేక,
 సరోజిని అతని దగ్గరనుండి ఏవో పుస్తకాలు అడిగి తీసుకుంది.

ఆ పుస్తకాల్లో ఏ ఉత్తరాలున్నయ్యో? ఎక్కడకు రమ్మని నిర్దేశించుకున్నారో? ఆ పుస్తకాలు అందుకునేప్పుడు, అడుగున వాళ్ళ వేళ్ళు కలుసుకున్నాయి. పలకరించుకున్నాయి. గోపాలం వేళ్ళు ఏమన్నాయో మరి, సరోజిని సంగ్రహంగా నవ్వి, సిగ్గుగా తల పక్కకు తిప్పుకోవటం రేణుకకు తెలికపోలేదు. వాళ్ళిద్దరూ ఇంకా “పరిచయం దగ్గరే ఆగారని నమ్మకమేమిటి? ఆ పరిచయం, ఆవిధంగానే పెరిగి, శతీరమంతటా ప్రాకిందేమో?” అని ఆమె అనుమానం.

ఏనో గంటల ఆలోచనల తర్వాత ఆమె ఒక నిర్ణయానికి వచ్చింది. సరోజిని అడ్రసు కనుక్కుని, ఆమె తండ్రికి — పోనీ బంధువులకు, “ఇట్లా, ఇట్లా” అని ఉత్తరం, పేరు లేకుండా రాస్తే? ఆమె రాసింది. ‘మీపిల్ల చెడు పురుషుల స్నేహంపట్టి పాడయిపోతున్నది. కనుక గట్టిగా కోప్పడి, సరైన తోవలో పెట్టుకోండి’ అని. కానీ పోష్టుచెయ్య బుద్ధి పుట్టలేదు. చేసిన తరువాత కలిగే ఫలితాలను ఊహించుకుని ఈ ఉత్తరంవల్ల సరోజిని అతనితో మాట్లాడకుండా ఆమె వాళ్ళు కట్టుదిట్టం చెయ్యవచ్చు. ఇంతకాలపు అతని పరిచయాన్నీ, ఆమె వదులుకోలేక, బంధువులకు ఎదురు తిరిగి, అతన్ని, తనకే శాశ్వతంగా ఉంచేసుకుంటే? లేదా వాళ్ళిద్దరూ కలిసి ఎటైనా వెళ్ళిపోతే?

ఈ ఊహలతో ఆమెకు చిరాకెక్కువయింది. జట్టు పీకోక్కుబుద్ధి వేసింది. ఆమె తన సిద్ధిని గురించి ఎవరితోనూ చెప్పకోలేదు. అయినా ఏమని చెప్పకుంటుంది? విని నవ్వరా? ఇంతకాలం తను నిలబెట్టుకుంటున్న స్థానం వాళ్ళ మనసులనుండి

పతనంచెందదా? ణోరి ణోరి ఆమె దాన్ని ఎట్లా కొని తెచ్చు
 కుంటుంది? అందులో ఆమెకు నిజమయిన స్నేహితురాం
 డ్రెవరూ లేరు. ప్రక్కగదుల్లో ఉన్న వాళ్ళకు ఆమంటే అసూ
 యగా ఉంటుంది. ఈ సంగతి, ఏమాత్రం తను పైకి
 పొక్కినా, రేపటినుండే వాళ్ళు... ఆమెతో అప్పుడప్పుడు
 కొంచం దగ్గరగా మాట్లాడేది, ఆ హాస్టలోకలా వార్డెను.
 ఆమె సాయంత్రం ఏడున్నర గంటలకు అందర్నీ గదుల్లో
 చూసి పెద్దగేటుకు తాళంవేస్తుంది. ఇంక ఉదయం ఎనిమిది
 గంటలకుగానీ ఆ తాళం తియ్యదు. వార్డెను, హాలు ముందు
 గదిలో రాత్రి తొమ్మిదిగంటల మొదలు నెల్లారే
 దాకా మేలుకునే ఉంటుంది. ఒకవేళ నిద్రపోవాలనుకున్నప్ప
 టికి, పక్కనే పనిచేస్తున్న ఆమె ప్రియుడు, ఒక్కక్షణమూ
 ఆమెను నిద్రపోనివ్వడు. అతను ప్రతిరోజూ రాత్రిపూట ఇనప
 ముళ్ల తీగలు తప్పించుకుని వచ్చి ఆమెకు "బోధ" చేస్తుం
 డాడు. పైకి ఆ వార్డెనూ అతనూ, అనటం, "ఆధ్యాత్మికం"
 అని. కానీ ప్రతి ఉదయమూ ఆమెముఖం చూసినవా
 ల్ళెవరూ, ఆ మాటను సమ్మతానికి సాహించరు. అయినా
 అప్పుడప్పుడు "అన్నయ్య"లూ, "బాబాయి"లూ రాత్రిళ్ళు
 ఆ హాస్టలోకి, వార్డెన్ దయవల్ల రావటం కద్దు. రాత్రి
 మూడుజాములదాకా, "చెల్లెళ్ళను" "అన్నకూతుళ్ళను"
 ఆ వచ్చినవాళ్ళు "పరామర్శించటం" కూడా కద్దు. పాపం!
 వాళ్ళు మాత్రం ఏం చేయగలుగుతారు? ఎంత అణచినా
 అణగని యవ్వనోద్రేకం, వాంఛ, ఆవేశం వాళ్ళనా అబద్ధా
 ల్లోకి, ఆత్మవంచనలోకి చీకటిబతుకుల్లోకి, లాక్కుపోతుంది.

ఆ పదాలవెనక, ఎలువంటి నీచపుపనులు జరుగుతున్నయ్యో ఆలోచించరు. ఆ ఆకర్షణ, నీచమూ, పాపమూ, ఘోరమూ, అనుకోక, అది అతిసహజమూ, ఆరోగ్యమూ, ఉన్నతమూ అని గుర్తించితే ఇప్పుడు జరుగుతున్నవనుకుంటున్న అత్యాచారాలు చాలా తగ్గిపోగలవు. లోకమూ బాగుపడుతుంది.

మరుసటిరోజు ఆమె అతిప్రయత్నంమీద, గోపాలం అడసు కనుక్కుంది. ఇక వేరే ఆలోచనలు అనవసరం. తనే స్వయంగా అతని గదికెళ్ళి తను అతన్ని ఎందుకు ఆకర్షించలేక పోయిందో, తనకంటే ఆ సరోజిని అతన్ని అంతగా ఆకర్షించటానికి గల కారణాలేమిటో తెలుసుకుని, తను గూడా, ఆ కారణాలను తనలోకి తీసుకుని, తనకు మిగిలివున్న ఈ ఒక్క శత్రువునుగూడా పరాభూతంచేయ్యాలి. ఈ ఉద్దేశ్యంతోనే ఆమె ఆనాడు, చాలా జాగ్రత్తగా అలంకరించుకుంది. అసలే ఆమె తెలుపులో కొంచెం పసుపు కలిపినట్లుగా ఉంటుంది. దానిమీద రోజారంగు సిల్కుచీరె, నలుపు ముఖమల్ జాకెట్టు, రకరకాల రాళ్ళుతాపిన నెక్లెసు తళతళ మెరుస్తో, ఖరీదైన సువాసన నూనె చేతిలో డబ్బు. క్రింద వార్డెను చేతిలో ఓ కాగితం పెట్టి, గేటు తీయించింది. ఆ నోటు ఎంతదో గూడా ఆ వార్డెను చూసుకోలేదు. అవతల ఆమెపియుడు అప్పటికే వచ్చాడు గదిలోకి తీగలుదూకి.

సులభంగానే రేణుక అతని గదిని చేరగలిగింది. ఒక్కసారి అటూ ఇటూ చూచి, తలుపు కొట్టింది. లోపల ఎవరన్నా చూస్తారేమో, తను యిట్లా రావటంచూచి ఏమనుకుంటారోనని భయపడుతూనే ఉంది.

.ఎవరోనని గోపాలం కొన్ని క్షణాలు ఆగిచూసి తలుపు తీశాడు. రేణుక చప్పున లోపలికి వచ్చి, తలుపుకు గడియ బెట్టింది. అతను ఏ క్షణంలోనూ రేణుక తన గదికి వస్తుందని భావించలేదు. క్షణకాలం నిశ్చేష్టుడయినాడు. మాటాడాలని ప్రయత్నం. కానీ మాటరాదు. ఏం చెయ్యాలో తెలీదు. పసిపిల్లవాడు కొత్తగా సినిమాను చూస్తున్నట్లు వుంది అతనికి. ఇంతసేపూ ఆమె ఏ ఏ విధంగా ఊహించుకుంటూ వచ్చిందో అవన్నీ ఫలించలేదు. తను యింతవరకూ అతనితో మాటాడలేదు, ఎప్పుడూ, ఎక్కడాగూడా. చివరికి గోపాలమే, అతిప్రయత్నమీద గొంతు పెకలించి, “కూచోండి” అన్నాడు.

ఆమె కూచోలేదు. అనవసరంగా గది నాలుగు మూలలూ చూసింది. గోడలకు సినిమా తారల ఫోటోలు, గుడ్డలులేని అమెరికన్ పతాలు, పక్కగా మంచం, దానిమీద తెల్లబూరుగుపరుపు. చిందరవందరగా పుస్తకాలు. పైన పెద్ద కాంతివచ్చే ఎలెక్ట్రిక్ దీపం, రెండు కుర్చీలు పాతవి, కాలు విరిగిన డ్రాయరు.

“కూచోండి” అన్నాడు గోపాలం కాస్త స్థిమితపడి.

“ఆ...! అవును.”

ఆ గదినంతా కాంతులతో నింపుతూ వెళ్లి కుర్చీలో కూచుంది. అతని చూపులు ఆమె వీపు కదిలికమీద నిలిచాయి, దృఢంగా. ఆమె గంధర్వాంగనవలె, సౌందర్య కాణాచివలె, ఆ కుర్చీలో కూచుని అతనివేపు చూస్తోంది. గోపాలంగూడా ఆమెను చూడకుండా ఉండలేకపోయాడు.

ఎంత కాలం గడిచిందో వాల్లి దరకూ తెలీదు. చివరకు గోపాలమే పలకరించాడు ముందు.

“ఇట్లా వచ్చారు ?”

“ఆఁ” అన్నది రేణుక డస్తిక సరిచేసుకుని.

“వచ్చాను...వచ్చాను ... మధ్యాహ్నం నువ్వు రాలేదు కాలేజీకి.”

“రాలేదు.”

“ఏం ?”

ఎందుకో ఆమెకు ? అతను మాత్రం పలకలేదు.

“ఎందుకని ?”

“ఊరి కేనే !”

అని అన్నాడుగానీ, ఏదో దాస్తున్నాడని అతని కంఠం చెబుతూనే ఉంది.

“సందేహం”

ఆగి అతని వేపు చూసింది రేణుక.

“ఎందుకు సందేహం ?”

“చెప్పటానికి” అన్నది.

ఇంక సంభాషణ జోరుగా సాగిపోతూంది. ఆమెగూడా కొద్దికొద్దిగా ఆ గది వాతావరణానికి ఎడ్యస్టు అవుతోంది.

“జ్వరం ?” అన్నది రేణుక.

“కాదు.”

“తలనొప్పి ?”

“అబ్బే !”

నవ్వాడు గోపాలం.

“మరి...”

అని అడిగింది రేణుక. మిగతాది అతను పూర్తిచేస్తాడని కానీ...

“పోనీండి.”

అన్నాడు అతను, ఆ విషయం చెప్పటం ఇష్టం లేనట్లుగా. ఆమె ముఖం చెప్పింది నొచ్చుకున్నట్లుగా.

“ఆ...మ రేలేదు...”

“ఊఁ”

పలచగా, ఆమె చిన్న పెదిమలు నవ్వాయి. అది చూసి ఉత్సాహంతో...

“సరోజిని రాదు కాలేజీకి. అందుకని...”

“మీరూ మానారు. అవునా?”

ఆమె కంఠంలో గాచినా, దాగని కఠినత. ఎవరి మీదనో అసూయ...అట్లా సంభాషణ పెరిగింది. కాస్తేపటికి వాళ్ళు చిరకాల స్నేహితులుగా మాట్లాడుకోనాగారు. “ఏం బావుంటుంది?” అన్నది రేణుక.

“ఎవరు?”

“సరోజిని”

అతను కాస్తేపు తలొంచుకుని, మెల్లిగా ఆమెవేపు చూస్తో—

“ఎవరికంటే?” అన్నాడు.

ఆమె గట్టి చిక్కులో పడ్డది. నిజం. ఎవరికంటే సరోజిని అందంగా ఉండదు? తనకంటే! మిగతావాళ్ళకంటే

బావుండకపోవచ్చు. కానీ తక్కువగా ఉండదు మరి. ఆమె నవ్వింది.

“మీరు ఆమెను...” నసిగింది.

“ఆమెను?” గట్టిగా అడిగాడు.

“ఏం లేదు”

“కాదు. ఆమెను—?” అన్నాడు మళ్ళీ.

“ఆమె బావుందా?”

“ఎవరికి? నాకా? నాకేనా?” నవ్వాడు.

ఆమె సిగ్గుపడింది.

“కాదు” అన్నాడు గోపాలం.

ఆమె తలెత్తి అతని వేపు చూసింది విజయసూచకంగా.

“కాదు...అయినా ఆమె మీకు బావుండలేదు. అటు వంటప్పుడు దానితో మీరు అంత చనువుగా ఉంటారేం? ఒకటి రెండుసార్లు సినిమాలో చూశాను మీ ఇద్దర్నీ?” అన్నది.

“అప్పుడప్పుడు సరోజిని నా గదికూడా వస్తుంటుంది.”

ఆ మాటలతో రేణుక ఉలిక్కిపడ్డది. తన సోత్తేదో అపహరింపబడినట్లుగా “ఘీ”లయింది.

“ఒంటరిగానా?”

“ఇంకోరున్నప్పుడు ఆమె యిక్కడిదాకా ఆసలు రాదు.”

“వాళ్ల అమ్మా నాన్నా...”

“తెలుసు. పోనీ తెలీ దేమా! కొద్దిరోజుల్లో తెలియ చెయ్యబోతున్నది”

“ఏమని?”

గోపాలం నవ్వాడు.

ఆమెకు ఆ నవ్వు కంపరమై త్తించింది.

“పెళ్ళి!!”

ఆమె పళ్ళకు గోపాలం జవాబివ్వలేదు. ఆమె ప్రయత్నం నెరవేరింది. గోపాలంతో మాట్లాడాలనుకుంది. మాట్లాడింది. అతనికి చాలా దగ్గరగా ఉంది ఆమె. మరి పోదేం? ఆ ప్రశ్నే ఆమెకు స్ఫురించటలేదు.

“నే నంకే” తలొంచుకుని అన్నది బరువుగా.

“ఏమిటి?”

“మీకు అసహ్యం కాదుగదా?”

మెల్లిగా తలొంచుకునే, కంటి కొసలనుంచి అతన్ని చూస్తూ అన్నది.

“ఎవరన్నారు?” అన్నాడు గోపాలం. “నా ప్రవర్తనలో మీ కిట్లాంటి అవకాశాలు కనిపించాయా?”

ఆమె చప్పున తలెత్తింది. మెడలోని నెక్ లెస్ లైటు కాంతికి రంగు రంగులుగా నవ్వింది మెరుపులతో.

“మరి ఎప్పుడూ నా వేపు చూడరు. దానినిబట్టి... అనుకున్నాను.”

“ఎప్పుడూ నిన్ను చూస్తేనే నువ్వు గావున్నట్లా? లేకపోతే కాదని ఎవరన్నారు?”

“నేను కనిపెడుతున్నాను. మీరు తప్ప మిగతా చాలామంది, నా వేపు ఆసక్తిగా చూస్తున్నారు.”

“నిజం” అన్నాడు గోపాలం. “ఎందుకు చూడటం? ఏం వస్తుంది?”

“మరి వాళ్ళంతానో?”

“వాళ్ళయిష్టం అది. నాకుకాదు.”

“ఎందుకని?”

అన్నది. అని సిగ్గుపడ్డది ఆ ప్రశ్నకు.

“చూశారు. చాలాకాలంనుంచి చూస్తున్నారు. ఏం ఒరిగింది వాళ్ళకు? నేనూ ఒకటి రెండుసార్లు చూశాను నిన్ను...”

“మరి...”

“అనవసరం. చూస్తాననుకో! ఏం లాభం? నువ్వు దొరకవు. నాకు అందసిదానివి. నిన్నే చూస్తూ కలలు కనే కంటే, చిన్న శ్రమతో లభ్యమయ్యే యింకో ప్రయత్నం చేసుకోవటం మంచిది కాదా?”

రేణుకముఖం జేవురించింది. అతను చెప్పకుపోతున్నాడు యిది గమనించి కూడా.

“కలలు. ఒట్టి కలలు; గొప్పవే కావచ్చు—కానీ నిరర్థకం. ఒక అమూల్యమయిన స్వప్నంకంటే, మామూలు అనుభవం చాలాగొప్పది. చాలామంది నీ రూపానికి భ్రమించి. పిచ్చివాళ్ళవుతున్నారు. అంతే వాళ్ళగతి. ఎప్పుడూ ఆ గిరిదాటి రాలేరు. నువ్వు అజ్ఞాపిస్తే వాళ్లు, రక్తంతో నీ పాదాలు కడుగుతారు...”

ఆమె కళ్లు గర్వంతో మెరిశాయి. తృప్తిగా ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచింది.

“వాళ్ళకు నువ్వేం లభించావు? నాకయినా అంతే! అందుకని నిన్ను తప్పకోవటానికి వీలయినంతవరకూ ప్రయత్నిస్తాను. నీ మీది వాత్సల్యంలో నూరోవంతు—చాలు—చూపెడితే, ఇతరులు అందుతారు. నువ్వు దొరకవు. అందని దానికోసం పరుగులెత్తి, ఉన్నదాన్ని జారవిడుచుకోవటం నా మతం కాదు...”

“మరి లోకంలో, ప్రేమ, ఆకర్షణ...”

“ఏం ప్రేమ?”

“అందరూ అనేదీ, పుస్తకాల్లో ఉన్నదీ—ఎంతో మంది ఆ “ప్రేమ” కోసమని ఎన్నో బాధలుపడి, త్యాగాలు చేసి, ప్రాణాలు గూడా పోగొట్టుకుని... అదంతానో?”

“అది మనిషినిబట్టి ఉంటుంది. ఒక్కొక్కడు ప్రేమ కోసమని, జీవితాన్ని ధ్వంసంచేసుకుంటాడు. ఇంకొక్కడు ప్రేమను “గవ్వ” లాగా చూస్తాడు.”

“నిర్మలమైన ప్రేమ శాశ్వత మంటారు. దానికీ చావు, బ్రతుకూ ఉండక అసంతమని... అట్లా క్షణం మెరిసి పోయ్యేది కామమనీ...”

“భార్యా భర్తలు మొదట పరాయివారే! మొదటి రాత్రితో వాళ్ళకు ప్రేమ పుట్టుకొస్తుంది. అట్లా జీవితాంతం వరకూ ఒకరి కొకరుగా ఎక్కడో, అరుదుగానైనా ఉంటారు. ఉండకపోరు మరి...”

అట్లా సాగిపోతున్నది. అతని మాటలు వింటుంటే, తను జీవితానికి చాలా కొత్తసభ్యురాలని తెలుస్తోంది. అతను ఎంతో అనుభవజ్ఞుడలాగు, తత్వవేత్తలాగు మాట్లాడుతున్నాడు. తనను చూసి, ఈలలు వేసి, చప్పట్లు కొట్టే, ఆ గుంపుకంటే, గంభీరంగా చరించే ఇతనెంత గొప్ప! గోపాలం ఏదో చెప్పుకుపోతున్నాడు ఆమె వింటున్నదని. ఆమె మళ్ళీ తన ఆలోచనలోకి... ఇతన్ని, ఇంతటి ధీరుణ్ణి, సరోజిని, సులభంగా తన వలలోకి తీసుకుంది. ఆమెకు దక్కకుండా గోపాలాన్ని, తనకుగా... జెలసీ. సరోజినిమీది జెలసీ తనను, ఏ సీతికి తీసుకెడుతున్నదో ఆమె ఆలోచించలేదు!

...చాలా పొద్దుపోయింది. ఆ సంగతి రేణుకకు తెలుసు. కానీ లేవలేదు. పోబుద్ధిగాదు. ఏవో శక్తులు ఆమెను బంధించి కదలనివ్వటంలేదు. ఇంతవరకూ ఆమె ఒంటరిగా, ఏ పురుషుని గదిలోనూ ఉండలేదు. ఇంకా పురుషానుభవం తెలీదు, అవ్యక్తావస్థ—ఏం చెయ్యాలో ఎట్లా చెయ్యాలో, అసలు చేయగూడదో తెలీని అయోమయం! కానీ ఎంత మధురమయిన ఆవస్థ. జగత్తులో ఏ కార్యమూ యివ్వలేని మహోత్కృష్ట తన్మయావస్థ. ఆమెలో కొద్దికొద్దిగా మార్పు అతను గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. అది... వస్తుతః రేణుకకు పురుషులంటే అసహ్యం—స్త్రీలను బానిసలుగా, జంతువులుగా, యంత్రాలుగా ట్రీట్ చేస్తారని. అందుకే ఆమె, ఏ పురుషులకూ చిక్కక, ఆవిధంగా పురుషులొకాన్ని, బాధి

స్తోంది. కానీ, తను ఓడిపోయిందా? ఓడిపోతున్నదా? తనిట్లా
అయిపోతున్నదేం? తన ప్రతిజ్ఞలన్నీ ఏమైనాయి?

“చాలా పొద్దుపోయింది.”

అన్నాడు గోపాలం. ఆమె పలకలేదు.

“హాస్టల్ దూరం...”

ఆమె అతని వేపు అయోమయంగా చూసింది.

“పోనీ...” అంటున్నాడు.

రేణుక చప్పున లేచి నిలుచుంది. లైటు వెలుతురు
ఆమె నంటిమీదపడి చిందుతోంది. తనలో అలజడి కలిగించే
కొత్తదనమేదో, బైటికి రాలేక, లోపల ఇమడలేక, ఇబ్బంది
పడుతోంది.

గోపాలం చూచాడు ఆమె స్థితిని. మెల్లిగా దగ్గరగా
వచ్చి, స్వతంత్రంగా ఆమె భుజంమీద చెయ్యి వేశాడు.
ఎవరో ఆమె హృదయంలో “జాగ్రత్త! జారిపోతున్నావు
నువ్వు—అసహ్యించుకునే నీచస్థితిలోకి” అని కఠోరంగా
ఘోషించారు. అతని చేతిని విదిలించుదామనుకుని... లేదు. ఆ
శక్తి లేదు. ఏదో గొప్ప అవస్థలోకి తను వెళ్తున్నట్లు
తోచింది ఆమెకు. అతని వేళ్ల చివర్లనుండి, ఆమెలోకి విద్యుత్
త్కణాలు. ఏ గొప్ప విశ్వాసందమో ఘనీభవించి, ఆ నిమి
షాన ఆమెలో ప్రతిఫలించినట్లయింది. పురుషస్పర్శ నెదుగక,
నిద్రించే ఆమె యవ్వనం, ఒక్కసారి మేల్కొని, అనివా
ర్యంగా విస్తరిల్లింది.

...కళ్లు తెరచింది. ఎంతసేపు తనా సుందరస్వప్నంలో
ఉందో తెలీదు. పక్కనే గోపాలం ఉన్నాడు. ఇంతకాలమూ,

తను ఊహించని మాధుర్యానుభవాన్ని, తనకు ప్రకాశించింది ఇతనేనని ఆమెకు స్ఫురించేటప్పటికి, అతనిమీద అనంతమైన గౌరవం కలిగింది. సర్వజీవనాన్నీ కరిగించి, అతని పాదాల ముందు అర్పితంచెయ్యాలనిపించింది. ఎందుకో అతని ముఖం చూడటానికి ఆమె సిగ్గుపడ్డది. రెండు చేతులతోనూ ముఖాన్ని కప్పకున్నది.

“భీదాంగా! చేతులు కప్పకు”

అన్నాడు గోపాలం ఆమె చేతుల్ని విడదీస్తూ. ఆమె ఆశ్చర్యపోయింది, అతను తనమీద తీసుకుంటున్న ఆచనువుకు.

“వద్దు, కప్పకు. నీ ముఖం ఎప్పుడూ నాకు కనిపిస్తూ ఉండాలి...”

*

*

*

*

సుకుమారమైన పచ్చని ఎండజల్లు ఆమెను తాకి దొర్లిపోయింది. మెల్లగా సుఖస్వప్నాంతంనుండి ఆమె కళ్ళు తెరిచింది. ఆమె తన పరువునుండి, తెల్లటి బళ్ళును కదిలిస్తూ నూతనత్వం తనకు తనే! తను తను కాదో? తనలోకి ఏ కిన్నరులో, తమ సర్వశక్తులనూ అర్పించారేమో? రాత్రి జరిగింది కలో? నిజమో? ఆ స్మృతి రావటంతో ఆమె మళ్ళీ కళ్ళు మూసుకుని, ఆ ఆనందాన్ని అనుభవంలోకి తెచ్చుకొంటోంది.

“ఇంకా నిద్రేనా?”

అన్నాడు గోపాలం వచ్చి, ఆమె పక్కనే కూచుని రెండు చేతులనూ ఆమె జుట్టులో కలిపి.

బరువుగా కళ్లు తెరిచింది. గోపాలం! తనలోకి స్వర్గ ద్వారాలు తెరిచిన యోధుడు.

“పొద్దెక్కింది...”

ఆమె లేచి చప్పున ముఖం అతనిగుండెల్లో దాచు కుంది. ఎప్పుడో చిక్కుపడిన ఆమె నలుపు జుట్టు, భుజాలను పలచగా కప్పి, అతని మీదకు జారింది.

స్నానం, కాఫీ, మధ్యాహ్నం భోజనం గదిలోకే తెచ్చాడు గోపాలం. ఆ రోజు ఎవ్వరూ కాలేజీకి వెళ్ళలేదు తను రోజూ చూసేదయినప్పటికీ, ఆనాటి ఎండ ఆమెకు అద్భుత వరంలాగు తోచింది. నీలం ఆకాశం, నీటిమబ్బులు, చెట్ల పసరుదనం, పిట్టల అరుపులు, అన్నీ నూతనజీవంతో, శక్తితో ప్రకాశిస్తున్నట్లు తోచింది రేణుకకు. తనలో ఇంత శృంగారతృప్తి ఉన్నదని ఆమె ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. ఈ విశాల విశ్వసౌందర్యంలోకి, తన ఆత్మను తెరిచింది గోపాలం! లేకపోతే, తను ఎంతకాలం అట్లా, మత్తుగా ఇదే ప్రపంచ మని, గుడ్డిగా నమ్ముతూ పడివుండవలసివచ్చేదో! తను ఏనాడూ వ్రాహ్మించజాలని యీ లావణ్యవరాలను తనకు ప్రసాదించిన ఆ గోపాలానికి, తను ఏమిచ్చి ఆ రుణం తీర్చుకో గలుగుతుంది? అంతేగాని, తను అనుభవించే ఈ మాధుర్య స్వప్నాలన్నీ, లావణ్యాలన్నీ, తనవల్ల అతనికి లభించాయన్న ఆలోచనే రేణుకకు రాలేదు...

కాలేజీకి ఆమె రాకపోవటంవల్ల, విద్యార్థిప్రపంచంలో కలవరం బయలుదేరింది. ఇండియామీదకు అమెరికా దాడి చేస్తుందన్నా, అంత సెన్సేషన్ వాళ్ళలో కలిగివుండదు

కొంతమంది, కొద్దిరోజుల్లో ఆమె కనిపించకపోతే, చదువులు మానుకోవటానికి మనస్ఫూర్తిగా నిర్ణయించుకొన్నారు. ఇంకొందరు అతిధైర్యంగా లెక్కరర్లకు, ప్రిన్సిపాలుకు రిపోర్టు చేశారు. హాస్టలు వార్డెన్ను గట్టిగా అడిగారు. ఆమె వొక రోజు ఉదయం కాలేజీకి వెళ్ళటం తప్ప తరువాత తనకు కనిపించనేలేదని ప్రమాణం చేసి చెప్పింది. ఈ వార్తలు విన్న తరువాత విద్యార్థినులకు గొప్ప సంతోషమొచ్చింది, తమ ప్రత్యర్థి అంతరానానికి!

ఎవరికీ గోపాలంమీద అనుమానం కలగలేదు. రేణుక ఏ పరిస్థితులలోనూ అటువంటి వాడిని దగ్గిరికికూడా జేరనివ్వదని వాళ్ళ అంధవిశ్వాసం. ఎక్కువమంది ఆమెను వెతికి కార్యంలో నిమగ్నులవటంచేత, బహుకొద్దిమంది విద్యార్థులే, కాలేజీకి హాజరయినారు — లెక్కరర్లకు గూడా బొత్తిగా ఉత్సాహంలేదు—వాళ్లకు ఇన్స్పిరేషను ఇచ్చే వ్యక్తి ప్రస్తుతం లేదుగనుక.

ఈనాలుగు రోజులూ రేణుక అతనిగదిలోనే ఉంది. బయట ఏం జరుగుతున్నదో, హిమాలయాలు భూమిలోకి దించుకుపోయినాయో, సర్వప్రపంచమూ మాయమయి, ఒక్క ఆ గది మాత్రమే, ఆ ఆకాశంమధ్య ఊగుతోందో గూడా తెలీదు. తప్పనిసరి గనుక, అన్నం తినటమైనా. అతన్ని చూస్తూ మాయమవుతాడేమోనని, అప్పుడప్పుడు మెల్లగా తాకుతూ, యిది స్వప్నమేమోనని భ్రమించి, చిదికిపోతుందని దిగులుపడి, చప్పున అతన్ని బిగ్గరగా తన వేపు తీసుకుంది...ఒకరోజు గోపాలం, ఆమె చెవిలో,

“ఈ సుఖం ఎంతకాలం?” అన్నాడు.

అతని అనుమానానికి రేణుక కళ్ళు భయంతో మెరిశాయి. చిన్ని, ఎర్రపెదిమలు దిగులుగా కదిలాయి.

“ఏమిటి నువ్వంటున్నది?”

“ఎంతకాలం...?”

“ఎందుకు నీ కా అనుమానం?” అన్నది బాధగా. ఇదంతా కొద్దికాలంలో తనకు దూరమయిపోతుందని ఆమె ఖిన్నురాలయింది.

“చాలాకాలం, ఎల్లకాలం. ఇంక ఎప్పుడూ ఎడబాటే” ఉండదు... అన్నది దృఢంగా, అతని గుండెలమీద ముఖం ఆన్చి.

“ఎలా సాధ్యం?” అన్నాడు నవ్వి.

“ఏం నేను... నేనుగదా...!”

“సరే! మరి లోకులు... పోనీ... మీవాళ్ళు. బంధువులు, తల్లిదండ్రులు, వీళ్లు ఒప్పుకుంటారా దీనికి?”

“ఏం నష్టం వాళ్లకు మనమిట్లా ఉన్నందువల్ల?”

ఎంత అమాయకత్వం! లోకానికి ఎంత నూతనురాలు!

“చాలావుంది. వాళ్ళు ఏనాడూ అనుకోనిది, వాళ్ళ ఆలోచనలోకే రానిది, మనం ప్రత్యక్షంగా, సులభంగా, ఆరోగ్యంగా అనుభవిస్తున్నామనే జెలసీ భూతం వాళ్ల హృదయాలను తన్ని, పురికొల్పుతుంది. మనముందు తమ క్షుద్రత్వాన్ని, అల్పత్వాన్ని భరించలేక ధ్వంసంచేస్తారు.”

“మనం ఒప్పుకోకపోతే? లొంగకపోతే?”

“లొంగేట్టు అన్ని ప్రయత్నాలు...”

“గట్టిగా ఎదురుతిరిగితేనో?”

అన్నది ఆఖరి మాటగా. ఆ వొచ్చే జవాబు గూడా నిరాశనే కలిగిస్తే. ఆమె ఇక ఆ సితిలో ఉండలేదనిపిస్తుంది వాలకం.

“మానుకుంటారు.”

ఆమెలోకి సంతృప్తి వచ్చింది.

“నేను నిలబడతాను” అన్నది.

“కానీ...అపవాదులు...”

అని గొణుగుతున్నాడు గోపాలం.

“యెందుకు? యిక్కణ్ణుంచీ మనం భార్యా భర్తలం. పెళ్ళి చేసుకుందాం. యెవ రేమనగలరు మనల్ని?”

“మీవాళ్లు ఒప్పుకుంటారా?”

“యెవరూ లేరు నువ్వుతప్ప!”

“మీ నాన్న, అమ్మ...”

“నాన్న లేడు, నా చిన్నతనంలోనే చచ్చిపోయాడు. అమ్మ వొక్కతే నాకు. ఆమె కాదనదు.”

ఒకరోజు రాత్రి ఇద్దరూ కలిసి, హాస్టల్ కొచ్చారు. హఠాత్తుగా రేణుక రాకను చూచి, తోటి విద్యార్థినులు ఆమెచుట్టూ మూగారు. ఏమిటేమిటో అడుగుతున్నారు. ఎవ్వరితోను సరిగ్గా మాట్లాడక, తన సామాను సర్దుకుని, గోపాలంతో సహా బయలుదేరింది.

“ఇంక కనపడను మీకు. కాలేజీకి రాను. మా ఊరు వెళ్లిపోతున్నాను” అన్నది వార్డెనుతో. గోపాలం గూడా తన సామానంతా సర్దుకున్నాడు.

(8)

ఆ క ర్ష

ఈ సంగతి తెలిసి అందరూ ఆశ్చర్యపోయినారు. కొందరు అమితంగా బాధపడ్డారు. అందరిలోకీ గాఢంగా విచారించింది సరోజిని. ఆమెకు గోపాలంమీద ప్రేమ. ఇక ముందు వాళ్ళు పెళ్ళి చేసుకోవాలని గూడా అనుకున్నారు. అది ఇట్టా విచ్చిన్నమయింది.

ఎడబండి పెద్ద పెంకుటింటిముఠాడు ఆగింది. రేణుక, గోపాలం దిగారు. జీతగాళ్ళు సామాను యింట్లోకి దించారు. చంద్రమ్మ కూతురు వెంటనున్న గోపాలాన్ని చూసి ఆగింది, స్త్రీ వ్యతానికి ముందుకు వచ్చిందల్లా.

“వీరు గోపాలం... గోపాలంగాడు. మా కాలేజీలోనే చదువుతున్నారు. చాలా మంచివారు” అని తల్లికి అతన్ని పరిచయంచేసింది రేణుక. ఆమె గోపాలాన్ని ఒక గదిలోకి తీసుకెళ్ళి, పూజలు చెక్కిన కుర్చీలో కూచోబెట్టి తను లోపలి కెళ్ళింది.

ఆ పూట వాళ్ళిద్దరూ కలిసే భోజనం చేశారు. చంద్రమ్మ స్వయంగా వొడ్డించింది, వీలయినప్పుడల్లా అతన్ని జాగ్రత్తగా చూస్తూ. ఆమెకు కూతురు చేస్తున్న పని అంత ఉత్సాహంగా లేదు. మధ్యాహ్నం అతను గదిలోని ద పోతున్నప్పుడు, చంద్రమ్మ కూతుర్ని పిలిచి విశదంగా అడిగింది.

“నిజమే! అబద్ధంగాదు” అన్నది రేణుక.

“నలుగురూ ఏమంటారు?”

“ఏమంటారేం?”

“నవ్వరూ?”

“ఎందుకు? ఏం ఉంది ఇందులో నవ్వటానికి! ఏం తప్పని నవ్వటం?”

“మనం గౌరవంగా బ్రతికాం. ఏ గొప్ప హోవా గలవాణో, డబ్బుగలవాణో గాక...”

“చేసుకోదలచింది నేను, నవ్వే వీళ్ళందరూ గాదు. నా కిష్టమయినప్పుడు మరి మధ్యలో వీళ్ళ జోక్యమేమిటి?”

“మరి పెద్దలు, కట్టుబాట్లు” అంటున్నది చంద్రమ్మ.

“వాళ్ళ పెద్దరికం అంగీకరిస్తేనే పెద్దలు. నా సుఖమేదో నిర్ణయించుకోవలసింది నేనుగాని వాళ్ళు కాదు. ఒకళ్ళ కోసమని, ఎంతకాలం జీవిస్తాం చెప్పా?”

చంద్రమ్మ మాట్లాడలేకపోయింది. తను గట్టిగా పూనుకుంటే, గోపాలం వెడతాడు కానీ, కూతురు విచారిస్తుంది. ఒక్క కూతురు. ఆమెను కాదని ఇంక తనకు మిగిలేదేమిటి? అయినా కాదనలేదు. నలుగురూ నవ్వవొచ్చు. అందుకని—నవ్వుతారని, కూతురు ప్రేమను ఎట్లా తెంచుకోమంటుంది? తను తెంచుకున్నదా ఆ విశ్వనాథంతో సంబంధం?

రెండు రోజుల్లోనే అతను ఆ ఇంటి పనివాళ్ళందరికీ పరిచయమైనాడు. తమకు కాబోయ్యే యజమాని అతనేనని వాళ్ళు తెలుసుకున్న తరువాత, చుట్టూపక్కల కొంతమంది వచ్చి, అతన్ని చూసిపోయారు. ఈ హడావిడివల్ల విశ్వనాథం రాత్రులు చంద్రమ్మ దగ్గరకు రావటానికి వీలే కుండా ఉన్నది.

చాలాప్రొద్దుపోయి, గోపాలం లేచాడు. వరండా అంతా చీకటిగా ఉంది, దీపం ఆరిపోయింది గావును గాలికి. ఆవేళ

రేణుక రాదు, తల నొప్పిగా ఉండటం, అందుకని వేరే ఇంకో చోట పడుకుంటానని చెప్పింది ఇందాక. ఆ సంగతి అతను మరచిపోలేదు, కానీ, ఆ రాత్రి రేణుక అతనికి అవసరం. ఎంతో ప్రయత్నం చేశాడు. ఆమెను ఈ రాత్రి తాకగూడ దని వొట్టు వేసుకున్నాడు. కానీ అసంభవ మయిపోయింది. ఆ గది మధ్యాహ్నం తను చూశాడు. కుడిచేతివేపుగా, అల మరకు కాస్త దూరంలో ఉంది. మెల్లగా లేచి, జాగ్రత్తగా వొస్తున్నాడు... కాళ్ళకు ఏదో ... ఏమిటి? జాగ్రత్తగా చూశాడు. మంచం; ఎవరో పండుకుని. ఎవరు? గాలి కోస మని రేణుక యిక్కడ వేసుకున్నదా? నిశ్శబ్దంగా మంచం ప్రక్కనే కూచున్నాడు. తల, పొడుగు వెంట్రుకలు. తను కుడిచేతివేపుగానే వచ్చాడు. అతనికి నిశ్చయమయింది, ఆ వ్యక్తి రేణుకేనని.

“ఎవరు? విశ్వం! ఎట్లా వొచ్చావు ఇంత రాత్రి, వీళ్లను తప్పకుని?” అని మెల్లిగా తన చెవిలో అంటూ చేతుల్తో అతన్ని దగ్గిరికి తీసుకున్నది.

గోపాలం నిర్జీవుడయినాడు. మెదడు మొద్దుబారి పోయింది. కళ్లముందు పెద్ద మెరుపు మెరిసి, చీకట్లు చాచు కున్నట్లయింది.

“పలక వేం? ఎట్లా? ఎట్లా వొచ్చావు విశ్వం?”

ఆ చీకట్లో... ఏదో ఆమె చేతులు జంకుతున్నాయి. వాటికి విశ్వం శరీరం, చాలా కాలంనుండి తెలుసు. ఈ కొత్త శరీరం... ఎవరు? ఎవరు?

చివ్వున ఆమె అతన్ని విదిలించింది. కాని వొదలడు.

“ఎవరు ?”

“నేను...”

ఆమె తెలుసుకుంది అతన్ని, అతనూ గ్రహించాడు. ఏ శక్తులు వాళ్లను నిర్దేశించాయో? ఏ ఘోరశాప ఫలితమో, వాళ్లు విడబడలేకపోవటం?

రెండు మూడు రోజులు గడిచాయి. ఈ రోజుల్లో గోపాలం రాత్తులు రేణుకకు కనిపించలేదు—ఒకరోజు ఉదయమే, పనివాళ్లు గజబిజిగా తిరుగుతున్నారు ఇల్లంతా... గోపాలం కనిపించలేదు. చంద్రమ్మా కనిపించలేదు. ఇనప పెటెలో పదిహేనువేల రూపాయలుగూడా కనిపించలేదు.